

Goigs en lloança de la Verge Maria de Montserrat venerada a l'ermita del Tros.

Castellbell i el Vilar

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Urbanització Astarrós
Alçada: 182

Coordenades:

Latitud: 41.61567
Longitud: 1.8706
UTM Est (X): 405904
UTM Nord (Y): 4607722

Classificació

Número de fitxa 08053 - 135
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XX
Autoria de l'element: La lletra de Francesc Palet i Setó i música de Mireia i Anna Ferré i Folch
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Religios
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: dt., 06/12/2016 - 01:00

Descripció

Goigs en lloança de la Verge Maria de Montserrat, venerada a l'ermita "Del Tros" terme de Castellbell i el Vilar. Bisbat de Vic, i que diuen així:

Puig que elevem la mirada / vers el cim més enlairat / Verge Santa venerada / Maria de Montserrat./
I quan l'alba ha encetat / un nou dia bell i clar / brilla un sol enarborat, / l'ocellada vol cantar. / El bosc té
llum daurada, / de sentors resta embaumat, / Verge Santa venerada / Maria de Montserrat./
Remoreja el riu proper / i s'acluca l'ull gegant. / el rat-penat llisca lleuger, s'ajoca el Sol en un instant /
darrera la serra estimada / Gegantí paisatge, inesperat, / Verge Santa venerada / Maria de Montserrat./
Dia obscur i ombradís, / Distant ressona i retruny, el tro rodola per l'abís. / Se sent arribar de lluny, / deixa
la cresta serrada. / Plora desfermat l'aiguat, / Verge Santa venerada / Maria de Montserrat./
Vindran dies radiants / lluminosos i curulls. / Bons auguris pels aimants / que miren als vostres ulls. /
Catalunya il·lusionada / camí de la immensitat, / Verge Santa venerada / Maria de Montserrat./
Des "Del Tros " de Castellbell / amb emoció us honora / a recer del blau mantell, / que ens aixopluga
tothora. / La fillada sent l'empara / que allunya la tempestat, / Verge Santa venerada / Maria de Montserrat./
El Noi que en falda teniu, / creiem voldrà intercedir / per aquest poble joliu / que no para de glatir. / Vós en
cambril arrecerada / de cara a l'eternitat. / Verge Santa venerada / Maria de Montserrat./
Puix que elevem la mirada vers el cim més enlairat, / Verge Santa venerada / Maria de Montserrat./
V) Pregeu per nosaltres Verge Mare de Déu / R) Perquè siguem dignes de les promeses del Crist./
PREGUEM: / Oh Déu, font i origen de tot bé, Vós que gloriífiqueu amb el culte insigne la Muntanya
escollida en honor de la Mare del vostre Fill, feu que ajudats per la intercessió de la Immaculada Verge
Maria, arribem amb seguretat a aquella Muntanya Santa que és el Crist. Que amb Vós viviu i regna pels
segles dels segles.

La lletra del goigs és de Francesc Palet i Setó (Terrassa 1923) i la música de Mireia i Anna Ferré i Folch. El dibuix, a càrrec de Francesc Playà i Piqué.

Observacions:

Conxita Boleda (1997) explica com en Francesc Plaia i la seva dona Isabel van construir aquesta capella als anys 70 i l'any 1997 es procedeix a la seva benedicció (15 de juny de 1997) amb la presència de Mn. Àngel Salada, rector de Santa Maria del Vilar, Mn. Sebastià Codina, rector de Vacarisses i Mn. Lluís Costa, rector de Mura i Antoni Martínez Carmona, batlle de Castellbell i El Vilar. Així com la participació de la coral Sagrada família de Terrassa.

Història

Els goigs són cançons populars o poesies de caire religiós, adreçades als sants, les santes, la Mare de Déu o Crist. Tradicionalment es canten en les festivitats religioses. Acostumen a tenir dues parts: a la primera s'explica la vida, miracles i martiri del sant; mentre que a la segona se li fan peticions de protecció per a la comunitat.

La tradició dels goigs té els seus orígens en la representació dels misteris medievals. La primera vegada que es troba documentada la paraula goigs és a la Crònica de Ramon Muntaner (1325-1328), on consta que ja se'n cantaven, i el primer text conegut de goigs són els Goigs de Nostra Dona, conservats al manuscrit del Llibre vermell de Montserrat (de final del segle XIV). Els gremis i confraries, especialment la del Roser, popularitzen els goigs dels seus patrons respectius. Malgrat tot, els goigs tal i com els coneixem i que es canten actualment, cal situar-la a partir de la determinació del Concili de Trento (1545-1563), per potenciar la pietat popular a través d'aquest tipus de manifestacions litúrgiques. El gran moment de creació dels goigs fou el segle XVII, quan totes les esglésies parroquials, així com les capelles i capelletes més petites foren

dotades d'aquestes manifestacions. Es desconeix el creador de la lletra i la música dels goigs, però quasi bé tots foren editats per impremta durant les primeres dècades del segle XX, i les músiques foren recompostes i arranjades també durant aquest període.

Bibliografia

BOLEDA ROURA, Conxita (1997). Benedicció de l'ermita de la Verge de Montserrat al "Tros"; dins El Brogit, Periòdic informatiu e Castellbell i El Vilar, 203, juny de 1997, pp.10-11.

